

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl předsedou senátu JUDr. Mgr. Petrem Košíkem, Ph.D. jako samosoudcem v právní věci

žalobkyně: **Svoboda a přímá demokracie (SPD)**, IČO: 041 34 940,
sídlem Rytířská 410/6, 110 00 Praha 1 - Staré Město,
zastoupena advokátem JUDr. Petrem Příkrylem,
sídlem Poděbradovo nám. 1374/8a, 796 01 Prostějov,

žalovaná: **Economia**, IČO: 281 91 226,
sídlem Pernerova 673/47, 186 00 Praha 8 - Karlín,
zastoupena advokátem JUDr. Janem Täubelem, LL.M.,
sídlem Sokolovská 68/105, 186 00 Praha 8 - Karlín,

na ochranu dobré pověsti

takto:

- I. **Žaloba**, aby žalovaná byla povinna omluvit se žalobci formou zveřejnění omluvy na svých internetových stránkách <https://www.respekt.cz/> v tomto znění: „Dne 12. 12. 2021 byl na našich internetových stránkách zveřejněn článek UPLYNULÝCH SEDM DNÍ OČIMA IVANA LAMPERA, ve kterém bylo uvedeno, Přesvědčivých 100 procent hlasů do-stal při volbě nového předsedy parlamentního fašistického hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury dosavadní držitel této funkce a jediný kandidát Tomio Okamura. Za tvrzení, že politické hnutí Svoboda a přímá demokracie je

parlamentní fašistické hnutí se tímto omlouváme politickému hnutí Svoboda a přímá demokracie“, se zamítá.

- II. **Žaloba**, aby žalovaná byla povinna zdržet se do budoucna jednání spočívající v uvádění nepravdivých tvrzení týkajících se žalobce, že se jedná o parlamentní fašistické hnutí, **se zamítá.**
- III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 10 164 Kč, k rukám zástupce žalované JUDr. Jana Täbera, LL.M., advokáta se sídlem v Praze.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- Dne 31. 1. 2022 žalobkyně, podala k Obvodnímu soudu pro Prahu 8 žalobu datovanou dnem 31. 1. 2022 žalobu**, doplněnou podáním ze dne 18. 5. 2022. Žalobkyně se původně domáhala výroku ve znění: **I.** Žalovaná je povinna se omluvit formou zveřejněné omluvy na svých stránkách <https://www.respekt.cz/> v tomto znění „Dne 12. 12. 2021 byl na našich internetových stránkách zveřejněn článek UPLYNULÝCH SEDM DNÍ OČIMA IVANA LAMPERTA, ve kterém bylo uvedeno, že Přesvědčivých 100 procent blasů do-stal při volbě nového předsedy parlamentního fašistického hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury dosavadní držitel této funkce a jediný kandidát Tomio Okamura. Za toto tvrzení se omlouvám politickému hnutí Svoboda a přímá demokracie“. Dále se domáhala výroku **II.**, že žalovaná je povinna zdržet se do budoucna jednání spočívajícího v neoprávněném zásahu do pověsti žalobkyně a **III.** náhrady nákladů řízení. K návrhu žalobkyně pak soud při jednání konaném dne 14. 2. 2023 připustil tak, že změněný žalobní návrh zní tak, že **I.** žalovaná je povinna omluvit se žalobci formou zveřejnění omluvy na svých internetových stránkách <https://www.respekt.cz/> v tomto znění: „Dne 12. 12. 2021 byl na našich internetových stránkách zveřejněn článek UPLYNULÝCH SEDM DNÍ OČIMA IVANA LAMPERTA, ve kterém bylo uvedeno, Přesvědčivých 100 procent blasů do-stal při volbě nového předsedy parlamentního fašistického hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury dosavadní držitel této funkce a jediný kandidát Tomio Okamura. Za tvrzení, že politické hnutí Svoboda a přímá demokracie je parlamentní fašistické hnutí se tímto omlouváme politickému hnutí Svoboda a přímá demokracie“, **II.** žalovaná je povinna zdržet se do budoucna jednání spočívající v uvádění nepravdivých tvrzení týkajících se žalobce, že se jedná o parlamentní fašistické hnutí a **III.** žádá náhradu nákladů řízení.
- Žaloba je odůvodněna tím, že **žalobkyně** je politickým hnutím, prosazujícím zavedení přímé demokracie a široké zapojení občanů do řízení země. Žalovaná je pak vydavatelkou týdeníku Respekt, který dne 12. 12. 2021 vydala článek s názvem UPLYNULÝCH SEDM DNÍ OČIMA IVANA LAMPERTA. V uvedeném článku bylo uvedeno že, „Přesvědčivých 100 procent blasů do-stal při volbě nového předsedy parlamentního fašistického hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury dosavadní držitel této funkce a jediný kandidát Tomio Okamura. Za tvrzení, že politické hnutí Svoboda a přímá demokracie je parlamentní fašistické hnutí se tímto omlouváme politickému hnutí Svoboda a přímá demokracie“ (dále jen **„tvrzení RESPEKTU“**). Žalobkyně pak zejména výraz **„fašistické parlamentní hnutí“** považuje za nepravdivé a hrubě urážlivé, kterými došlo k porušení práva žalobkyně na ochranu dobré pověsti a domáhá se ochrany ve smyslu § 135 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen **„o.z.“**) a to s vědomím nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 20. 5. 2014, č.j. IV, ÚS 1511/13 a rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 32 Cdo 1159/2004. Žalobkyně pak tvrzení žalované, že tvrzení o žalobkyni, že tato je **„parlamentní fašistické hnutí“** představuje hodnotící soud, považuje za nepravdivé a hrubé

difamační. Žalobkyně odkazuje na svou dobrou pověst, která je důležitou pro udržení a rozšíření její voličské základny, včetně nových členů a podobné vyjádření považuje za útok na podstatu tohoto politického hnutí. Následně pak žalobkyně vyzvala žalovanou, aby se zdržela svého protiprávního jednání, připsím ze dne 31. 8. 2021, což žalovaná neucínila.

3. **Žalovaná se k žalobě vyjádřila poměrně rozsáhlým podáním ze dne 24. 6. 2022**, ve kterém hned na prvním místě uvádí, že žalobou uplatněný nárok neuznává a žalobu považuje za zjevně nedůvodnou. Nesouhlasí s tím, že by *tvrzení RESPEKTU* bylo nepravdivým a hrubě urážlivým, s tím, že tímto mělo dojít k poškození práva navrhovatelky na ochranu její dobré pověsti. Výslovně uvádí, že výraz *fašistické hnutí* byl použit s cílem ilustrovat rizika spojená s hnutími, která šíří nenávist a strach z odlišnosti, přičemž vyvolávají neustálý pocit ohrožení. Dále odkazuje na Umberta Eco a filozofické statě tohoto autora a na skutečnost, že žalobkyně je (dle názoru žalované) politickým hnutím dvou tváří. První tváří žalobkyně je tvář klasické demokratické strany a druhou tváří je temnější tvář, kdy představitelé žalobkyně slibují násilí, případně se snaží své příznivce vést k větší radikalizaci. Následně žalovaná v kombinaci myšlení Umberta Eco kombinuje s příkladem (i případem) J. B. *Tvrzení RESPEKTU* pak žalovaná považuje za hodnotící soud, za kterým si stojí, a která ani nevybočuje z mezí dovolené, ústavně konformní kritiky, a také odkazuje na výše uvedený nálezn Ústavního soudu ČR ze dne 4. 6. 2014, sp. zn. IV, ÚS 1511/13. Dále odkazuje na veřejné projevy některých představitelů žalované, a to konkrétně na projev J. S., ze dne 24. 10. 2017 v Poslanecké sněmovně „*Buzeranti a lesby jsou nemoc a měly by se strážet již po narození*“ (jedná se o výrok, za který byl následně pravomocně odsouzen), na projev Z. S., ze dne 6. 2. 2022, podle kterého „*Pandemický zákon dává koronafašistům právo si s námi dělat, úplně co chtěou. Vražda na tyranu není vraždou, ale spravedlností. ... Zmr*di patří na špagát, nikam jinam. Volám národ československý ve čtvrtek, vykdat, vymlátit to ven*“. Dalším projevem, na který žalovaná odkázala je projev M. R., který v roce 2017 tábor v Letech u Písku označil ze „*neexistující pseudokoncentrák*“. V závěrečné části svého vyjádření žalovaná uvedla, že o žalobkyni jako o fašistickém hnutí se vyjádřili rovněž někteří politici napříč politickým spektrem. Zde pak odkazuje na projev M. V. ze dne 11. 5. 2022 v Poslanecké sněmovně „... *To co tady věra zaznívalo v úst jednoho člena tohoto zákonodárneho sboru, byla snůška lží, nenávisti, xenofobie. Nic takového tady v minulém období z našich úst nezánvalo. Tento projev si v ničem nezadá s projevy vlajkařů, s projevy českých fašistů na konci první republiky a během druhé republiky, můžete se podívat do stenozáznamů této Poslanecké sněmovny, a to byli ti, kteří potom zhubta kolaborovali s nacisty. ... Radim Filala, má v jedné věci pravdu ... bobužel díky fašistickému projevu Tomia Okamury ...*“ a na posledním místě odkazuje na rozhovor bývalého ministra spravedlnosti Roberta Pelikána, který na adresu SPD (žalobkyně) a jeho účasti ve vládě uvedl, že se nechce „*dostat do pozice, kdy bude muset nějakým způsobem korigovat svoje názory nebo postupy podle toho, co chce fašistická strana*“.
4. **Následně ještě dne 8. 12. 2022** žalovaná prostřednictvím svého právního zástupce doplnila svá tvrzení a důkazy, týkající se pravdivosti tvrzení žalované, když žalovaná pravdivost svých slov také navrhuje prokázat (níže provedenými důkazy) například zprávou o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky.

II. Důkazní situace – listinné důkazy

8. Soud nařídil jednání na 14. 2. 2023, když při tomto jednání provedl dokazování, a ve věci vynesl rozsudek. Soud provedl dokazování následujícími důkazy:
9. **Článek s názvem “Uplynulých sedm dní očima Ivana Lampera“**, datovaný dnem 12. 12. 2021, podle kterého „*Přesvědčivých 100 % hlasů do-stal při volbě nového předsedy parlamentního*

fašistického hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury, dosavadní držitel této funkce a jediný kandidát Tomio Okamura. Uvedené je na webových stránkách <https://www.respekt.cz/tydenik/2021/50/uplynulych-sedm-dni-ocima-ivana-lampera> (*odkaz není funkční - poznámka soudu*).

10. **Dopis ze dne 31. 8. 2021**, kterým žalobce žádá stažení článku, s tímto souvisí podací stvrzenka – kniha odeslané pošty s datem 13. 9. 2021.
11. **Zpráva Ministerstva vnitra ČR o projevech extrémismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2019** (vydaná v roce 2020), podle které žalobkyně (str. 7 bod 3.1 a str. 11 odst. 2) je xenofobní a začala profitovat z migrační krize. V uvedeném roce jeden z příznivců žalobkyně (str. 10 odst. 4) J. B. byl odsouzen za vyhrožování teroristickým trestným činem. Dále v uvedeném období čelila žalobkyně vnitřním neshodám (str. 11 odst. 2), které vyústili v rozpuštění dříve významné severomoravské organizace. Závěrem zpráva uvádí úspěch žalobkyně při volbách do Evropského parlamentu (216 718 hlasů - 9,14% - dvě křesla do europoslance).
12. **Zpráva Ministerstva vnitra ČR o projevech extrémismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2020** (vydaná v roce 2021), podle které žalobkyně (str. 8 bod 3.1 odst. 4 a str. 11 odst. 4) zůstává dominujícím xenofobním uskupením s vyhrcořeně nacionalistickými prvky. Žalobkyně pak nepřipustila, aby její pozici „vlasteneckého leadera“ kdokoliv ohrozil.
13. **Článek ze stránky** https://www.lidovky.cz/domov/nejdriv-bunka-konkurenta-volneho-tes-okamura-zrusil-organizaci-kralovehradeckou.A190228_155355_ln_domov_ele, datovaný dnem 28. 2. 2019 s názvem **SPD zrušila další regionální buňku**. Mělo se jednat o regionální buňku v Hradci Králové a dále na Královehradecku byly zrušeny kluby SPD v Jičíně, Hradci Králové a Trutnově. Důvodem k jejich zrušení měl být neúspěch v komunálních volbách.
14. **Článek z Deníku N, ze dne 15. 9. 2021**, taktéž z internetové stránky Deníku N, s názvem „**Místo demokracie diktatura**.“ Moravskoslezskou SPD opouští zklamaní členové i většina krajských zastupitelů.
15. **Článek z Deníku N, ze dne 22. října 2021**, ve znění: „**SPD po volbách rozpustila pražskou organizaci. „Je to pro nás nejtěžší kraj,“ hájí se končící předseda.**“ Podle textu tohoto článku mj. Praha není baštou SPD (žalobkyně), když v Praze toto hnutí dlouhodobě dosahovalo špatných volebních výsledků. Na vedení pražské organizace podalo před časem rozhodčí komisi stížnost několik členů, když stížnost se týkala zfalšování volby nového vedení a rozhodčí komise nepravomocně dala členům za pravdu.
16. **Stanovy politického hnutí Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD), změna stanov 11. 7. 2016, pod čj. HV-71628-35/vs-15**, ze kterých s ohledem na prováděné dokazování článku jsou citovány pasáže, které tyto články obsahují. Konkrétně se jedná o:
 - a. **Čl. III (Členové hnutí)** bod 3 ve znění: *Člen může být z hnutí vyloučen rozhodnutím Předsednictva nebo Regionální konference příslušného regionálního klubu. K vyloučení člena může dojít pouze z důvodů dle čl. IV. odst. 4 Stanov a to tehdy, vysloví-li s vyloučením člena souhlas nejméně tři členové Předsednictva včetně Předsedy nebo nadpoloviční většina přítomných členů příslušného Regionálního klubu.*
 - b. **Čl. IV (Práva a povinnosti členů hnutí)** bod 4 ve znění: *Člen může být z hnutí vyloučen, jestliže písm. b poškodil nebo ohrozil dobré jméno a pověst Hnutí.*

c. Čl. VI (**Orgány Hnutí**) bod 2 (Předseda) písm. h) ve znění: *dává souhlas ke vzniku členství členů Hnutí.*

17. **Článek z internetového deníku Forum24**, s názvem „**Je hnutí SPD Tomia Okamury nedemokratické?**“ Jedná se o článek T. M. datovaný dnem 11. 5. 2021 a s textem: „Tomio Okamura se často ohání svobodou slova, referendem a přímou demokracií. Jaká je ovšem skutečná vnitrostranická demokracie v hnutí Svobody a přímé demokracie?“ Podle textu tohoto článku, který rozebírá některá ustanovení stanov žalobkyně, lze pochybovat o demokratičnosti stanov, jak je vyžaduje Zákon o politických stranách. Podle textu tohoto článku má předseda zásadní vliv na veškerá rozhodnutí (což zprostředkovaně platí také pro volbu jeho samého). Předseda např. dává souhlas s přijetím členů či určuje klíč pro účast delegátů na konferenci, kde se volí předseda. Stejně platí také o pětičlenném předsednictvu, kde pro přijetí rozhodnutí musí hlasovat nadpoloviční většina a předseda, a tak bez souhlasu předsedy nelze schválit de-facto nic. Tomio Okamura si de-facto vytvořil vnitrostranickou diktaturu.
18. **Článek z internetového deníku Forum24**, s názvem „**Tomio Okamura hlásá přímou demokracii, ale v jeho straně není po ní ani stopy**“. Jedná se o článek J. J. datovaný dnem 13. 10. 2022 (při provádění dokazování v rámci soudního jednání soudem z náhledu na přímo internetové stránky, že tento článek je ze dne 1. 7. 2022). Podle tohoto článku u SPD (tedy u žalobkyně) není žádná demokracie, natož demokracie přímá, kterou toto hnutí hlásá. Uvedené autor článku dává do souvislosti se Zákonem o politických stranách, když má za to, že SPD není demokratickou stranou, pokud prakticky vše má v moci její předseda, bez jehož souhlasu nelze do strany nikoho přijmout, nebo z ní vyloučit (stanovy SPD čl. III bod 3 a/nebo/ čl. IV. odst. 4 bod b)). Zároveň vyloučení člena je „poměrně snadné“, když například kritiku předsedy lze označit za poškození dobrého jména. Autor článku SPD hodnotí jako útvar vůdcovského typu.
19. **Článek z webové stránky iRozhlas**, datovaný dnem 24. srpna 2018, s názvem „**SPD má nedemokraticky ustavené orgány, tvrdí exčlen. Soud jeho návrh na jeho rozpuštění přijal**“. Podle tohoto článku Nejvyšší správní soud přijal v uvedeném roce návrh na pozastavení činnosti nebo rozpuštění SPD. V textu článku je pak také reakce tiskové mluvčí SPD, která uvedla, že hnutí čelí lživé mediální kampani a pokusům SPD rozvrátit nebo zrušit. Samotné podání pak mluvčí nekomentovala.
20. **Článek z webové stránky iRozhlas**, datovaný dnem 27. 10. 2019, s názvem „**Schvalováním genocidy se S. staví na stranu nacistů, přeživší mají právo na ochranu, píše soud**“. Podle tohoto článku J. S. měl veřejně vychvalovat zločiny nacistického režimu včetně plánovaného masového vyhlazování lidí. Na tomto místě se jeví vhodnou přímá citace, podle které J. S. pronesl výrok *ve smyslu*, „*bu**ranti, židí a cigoši, všichni do plynu*“. Dále S. podle tohoto článku měl v jedné ze sněmovních restaurací uvést, že „*bu**ranti a lesby jsou nemoc, měli by se strílet hned po narození*“. Podle Obvodního soudu pro Prahu 1 S. veřejně schvaloval nacistickou propagandu, za což byl také odsouzen. Při provádění tohoto důkazu žalobkyně uvedla, že SPD se od těchto výroků distancovala.
21. **Zpráva Ministerstva vnitra ČR o projevech extrémismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2017** (vydaná v roce 2018), podle které žalobkyně (str. 14 a 15) je fakticky extremistickým sdružením (nikoliv však z pohledu Ministerstva vnitra), které svoji kampaň založilo na strašení před údajnou „*islamizací*“, z čehož žalobkyně vyzískala volební úspěch a stala se čtvrtým nejsilnějším politickým subjektem v ČR. Žalobkyně se oficiálně distancovala

od totalitních ideologií, ke kterým se ani skrytě (např. prostřednictvím symboliky) nehlásí, přesto si vybírá podobná témata, ke kterým zaujímá také podobné názory (někdy dokonce i radikálnější než tradiční extremistické subjekty). Podle této zprávy SPD nevyužila xenofobní rétoriku v protiimigrantských a protimuslimských projevech poprvé, když xenofobní rétoriku SPD použila již dříve v podobě protirómských nálad ve společnosti. Stav SPD se pak projevil v roce 2017 v podobě setkání nacionalistické, euroskeptické a protiimigrační frakce Evropského parlamentu (ENF – Europe of Nations and Freedom).

22. **Článek z ČTK**, datovaný dnem 15. 9. 2022, s názvem „**Europoslanec Blaško odchází z SPD. Vidí Okamuru z nedemokratického jednání**“. Podle tohoto článku europoslanec H. B. po kritice nedemokratického jednání vůči členům SPD tuto stranu opustil. V kritice a v dopise adresovaném Tomio Okamurovi – předsedovi hnutí SPD pak uvedl kritiku možnosti vylučování členů, likvidace celých krajských a místních organizací, voleb kandidátek atp.
23. **Zpráva Ministerstva vnitra ČR o projevech extrémismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2018** (vydaná v roce 2018), podle které žalobkyně (str. 7 bod 3.1 a str. 10 bod 3.3 odst. 2) hrála hlavní roli v oblasti šíření projevů rasové, etnické či náboženské nenávisti a nesnášenlivosti. Někteří členové SPD byly velmi aktivní v šíření informací zaměřených proti muslimům, migrantům či Romům. Zpráva také odkazuje na tři (odložená) trestní oznámení na Tomio Okamuru, R. R. a M. R. za výroky na adresu tábora v Letech u Písku. Také poukázala na trestní řízení s J. B., příznivcem SPD, který ve dvou případech pokácel stromy na železničních tratích ve středních Čechách. Jeho cílem bylo svést tyto činy na údajné islamistické teroristy a ovlivnit veřejné mínění proti muslimské komunitě.

III. Skutkové hodnocení věci

24. Soud z provedeného dokazování dospěl k závěru, že žalobkyně je politickým hnutím, které v současnosti parlamentní stranou (*žalobkyně se stala parlamentní stranou poprvé v roce 2017 s volebním ziskem 10,64% a 22 mandáty, následně pak byla opakovaně zvolena do poslanecké sněmovny v roce 2021 s volebním ziskem 10,64% a 20 mandáty - poznámka soudu ve smyslu § 121 o.s.ř.*) a zároveň stranou, která uspěla v roce 2019 uspěla ve volbách do Evropského parlamentu, kde získala celkem 9,14% hlasů a dva mandáty [bod 11] (*europoslanci za SPD – žalobkyni jsou MUDr. I. D. a Ing. Generálmajor ve výslužbě H. B. - poznámka soudu ve smyslu § 121 o.s.ř.*).
25. Žalobkyně je dle zpráv za roky 2017 [bod 21], 2018 [bod 23], 2019 [bod 11] a 2020 [bod 12] o projevech extrémismu - vydávaných Ministerstvem Vnitřní ČR označována za stranu xenofobní. Její xenofobní názory se nejprve projevovaly v romské problematice (rok 2017 a 2018) což následovala problematika „islámské imigrace“ a „islamizace“, kde byla žalobkyně velmi aktivní. Z „islámské krize“ pak žalobkyně ve volbách profitovala [bod 11]. Zároveň je hnutím s vyhrcočeně nacionalistickými prvky [bod 12] a dikci tohoto hnutí se v roce 2017 v Praze konalo setkání nacionalistické, euroskeptické a protiimigrační frakce Evropského parlamentu **ENF** [bod 21]. Extremismus SPD se projevil v některých výrociích členů hnutí (směřovaných ve vztahu k táboru v Letech u Písku [bod 23]) a v činu jednoho z příznivců, J. B., který pokácel stromy na železničních tratích ve středních Čechách s cílem svést tyto činy na údajné islámské teroristy [bod 23], když žalobkyně se od uvedeného činu distancovala.
26. Na adresu žalobkyně bylo směřováno několik článků, když některé se týkaly oblasti vnitřní demokracie žalobkyně, další se týkaly problematiky xenofobních výroků a další se týkaly problematiky rušení buněk SPD.

27. **Ve vztahu k vnitřní stranické demokracii, zejména ve vztahu k žalobkyní propagované účasti občanů na správě státu** jde o článek ze dne 24. 8. 2018 publikovaný prostřednictvím webových stránek Českého rozhlasu (iRozhlas.cz) zabývající se skutečností, že Nejvyšší správní soud ČR (dále jen „**NSS**“) přijal návrh na pozastavení činnosti nebo rozpuštění SPD, když důvodem tohoto podání mělo být, že SDP má nedemokraticky ustavené orgány [bod 19]. Následoval článek ze dne 11. 5. 2021 internetového deníku Forum24 zabývající se stanovami žalobkyně, když podle autora tohoto článku lze pochybovat o demokratičnosti stanov, jak je vyžaduje zákon o politických stranách. Dále v článku jsou interpretovány stanovy žalobkyně tak, že ve své podstatě je zapotřebí k jakémukoliv rozhodnutí souhlas předsedy, bez jeho souhlasu není možné schválit prakticky nic. Předseda schvaluje nové členy, nebo určuje klíč pro účast delegátů na konferenci, kde se předseda volí. Předseda SPD de-facto vytvořil vnitrostranickou diktaturu [bod 17]. Dalším článkem z oblasti nedemokratičnosti v SPD je článek publikovaný ČTK dne 15. 9. 2022, který se týká odchodu europoslance H. B. z SPD, který zároveň kritizuje stanovy SPD stran vylučování členů či likvidace celých krajských a místních organizací [bod 22]. Dalším článkem je článek ze dne 13. 10. 2022 publikovaný prostřednictvím internetového deníku Forum24, když také podle tohoto článku není po demokracii v SPD ani stopy a prakticky vše má ve svých rukou předseda. Autor hodnotí SPD jako organizaci vůdcovského typu [bod 18].
28. Do oblasti článků týkajících se **rušení buněk nebo klubů** patří článek, na webové platformě lidovky.cz ze dne 28. 2. 2019 podle kterého z důvodu neúspěchu v regionálních volbách SPD zrušila buňku v Hradci Králové a kluby v Jičíně, Hradci Králové a Trutnově [bod 13]. Podle článku deníku N ze dne 15. 9. 2021 opouští Moravskoslezskou SPD řada členů i většina krajských zastupitelů [bod 14]. Deník N pak v článku ze dne 22. 10. 2021 informoval, že SPD rozpustila pražskou organizaci, která volebně dlouhodobě vykazovala špatné volební výsledky, když se má pro SPD jednat o nejtěžší kraj. Tento článek se však také týká oblasti vnitřní stranické demokracie, když podle tohoto článku na vedení pražské SPD přišlo několik stížností kvůli zfalšovaným volbám a rozhodčí komise jim měla dát za pravdu [bod 15].
29. Oblast **xenofobních výroků** je demonstrována článkem ze dne 27. 10. 2019 vydán článek prostřednictvím iRozhlas.cz, když podle tohoto článku J. S. měl ve sněmovních restauracích vynést výrazy jako „*bu**ranti, žijí a cigoš, všichni do plynu*“, nebo že „*bu**ranti a lesby jsou nemoc, měli by se střílet hned po narození*“. Podle Obchodního soudu pro Prahu 1 S. veřejně schvaloval nacistickou propagandu, za což byl také odsouzen, když žalobkyně se od těchto výroků podle vyjádření zástupkyně žalobkyně měla distancovat [bod 20].
30. Posledním článkem je naříkaný článek ze dne 12. 12. 2021, který se zabývá volnou předsedy SPD, a kde je výslovně uvedeno „*Přesvědčivých 100 % hlasů do-stal při volbě nového předsedy parlamentního fašistického hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury, dosavadní držitel této funkce a jediný kandidát Tomio Okamura*“ [bod 9].
31. V uvedených článcích se odkazuje na stanovy [bod 16], podle kterých je možné vyloučit člena hnutí, pokud tento poškodil dobré jméno a pověst Hnutí a to tak, že k vyloučení může dojít rozhodnutím Předsednictva nebo regionálního klubu, když s vyloučením musí předsednictvo včetně předsedy souhlasit. Vyloučit člena je možné za (blíže neupřesněné) jednání, kterým poškodil nebo ohrozil dobré jméno a pověst Hnutí. Zároveň podle stanov předseda Hnutí musí souhlasit s přijetím (každého jednotlivého) člena Hnutí.
32. Žalobkyně před podáním žaloby žalovanou vyzvala ke stažení článku.

IV. Právní předpisy vztahující se k posuzované věci

33. Podle § 135 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník (dál jen „o.z.“) právnická osoba, která byla dotčena zpochybněním svého práva k názvu nebo která utrpěla újmu pro neoprávněný zásah do tohoto práva, nebo které taková újma hrozí, zejména neoprávněným užitím názvu, se může domáhat, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.
34. Podle § 135 odst. 2 o.z. Stejná ochrana náleží právnické osobě proti tomu, kdo bez zákonného důvodu zasahuje do její pověsti nebo soukromí, ledaže se jedná o účely vědecké či umělecké nebo o tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství; ani takový zásah však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy právnické osoby.

V. Právní a skutkové hodnocení věci

35. Soud v posuzované věci hodnotil důkazy ve smyslu ust. § 132 o.s.ř., a to každý důkaz zvlášť a všechny důkazy ve vzájemné souvislosti:
36. Na prvním místě se soud zabýval problematikou označení žalobkyně za fašistické hnutí, tak jak uvedené bylo prezentováno v článku žalované ze dne 12. 12. 2021 „*předsedy parlamentního fašistického hnutí ...*“ [bod 30 ve vztahu k bodu 9]. Na tomto místě je vhodné v první řadě Fašismus definovat, což může být poněkud problematické, když v českém právním řádu se definice fašismu nenachází. Navíc z historického, politologického a filozofického hlediska je od sebe důležité od sebe oddělit fašismus a nacismus. Poněkud zjednodušeně je možno říci, že Fašismus je označením typu politické ideologie, jejímiž typickými rysy jsou zejména autoritativní a vůdcovský princip, vypjatý nacionalismus, militarismus, sociální darwinismus, kult modernity, mládí a síly jakož i silná ekonomická role státu chápaného korporativisticky, v němž soukromé vlastnictví musí sloužit kolektivnímu prospěchu¹. Vele toho Nacionalní socialismus (zkráceně nacismus, německy Nationalsozialismus) je krajně pravicová totalitní ideologie, forma fašismu, oficiálně uplatňovaná diktaturou v Německu v letech 1933–1945 (tzv. Třetí říše) prostřednictvím Národně socialistické německé dělnické strany (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei, NSDAP) vedené Adolfem Hitlerem. Ottova encyklopedie uvádí pro heslo nacismus (národní socialismus), že jde o totalitní ideologii založenou na vypjatém nacionalismu, rasismu, prvcích socialismu, militarismu a antisemitismu. Richard J. Evans naproti tomu argumentuje, že přestože měli nacisté ve svém názvu „socialismus“, jejich reálná politika a postoje vůči levici ukazují, že se socialismem v tradičně levicovém pojetí neměli nic společného. Nacismus vznikl spojením koncepce fašistického státu (zahrnující vůdcovský princip) a rasistických teorií o nadřazenosti árijské rasy a o pokroku skrze konflikt mezi vyšší a nižší rasou, řešený podrobením či likvidací nižší rasy. Nacistická ideologie dále čerpá z antikapitalistického socialismu, přivlastňuje si prvky kolektivismu či sociální demagogie (vyhovující nižším vrstvám), antibolševismu (vyhovující vyšším vrstvám), nacionalismu (umožňující získat podporu konzervativních sil) a antisemitismu. Filosofická podstata nacismu obsahuje prvky výrazného iracionalismu, okultismu a esoterismu. Ottova encyklopedie uvádí pro heslo nacismus (národní socialismus), že jde o totalitní ideologii založenou na vypjatém nacionalismu, rasismu, prvcích socialismu, militarismu a antisemitismu².

¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Fa%C5%A1ismus#cite_ref-2

² <https://cs.wikipedia.org/wiki/Nacismus>

37. Výše uvedené je převzato z Wikipedie, když např. Robert O. Paxton ve svém článku Pět stádií Fašismu (The Five Stages of Fascism) publikovaném prostřednictvím University of Chicago, The Journal of Modern History, Vol. 70 No. 1 (March 1998), pp 1-23 v první řadě (str. 2) právě mezi Mussoliniho Italským Fašismem a Hitlerovským Německým Nacismem spatřuje hluboké rozdíly, a to přes příbuznost obou ideologií. Dále uvádí, že fašismus nelze identifikovat podle jeho vnějších znaků, doslova uvádí, že fašismus není identifikován oděvem. Dále uvádí, že neexistoval žádný „fašistický manifest“ ani zakládající fašistický myslitel. Zároveň odkazuje na problematičnost a komplikovanost pojmu fašismus. Nicméně v kontextu celého článku se lze ztotožnit se zjednodušeným vymezením, jak je uvedeno ve wikipedii.
38. V návaznosti na uvedenou „stručnou definici fašismu“ jako typ politické ideologie s autoritativními rysy, vůdcovským principem, vypjatým nacionalismem i silné role státu chápaného korporativisticky soud na uvedená zjištění aplikoval skutková zjištění (na které pak navázal také právní ustanovení).
39. Z provedeného dokazování bylo zjištěno, že žalobkyně měla xenofobní postoje ve vztahu k rómské populaci a islámské imigraci. Zároveň je hnutím s vyhraněně nacionalistickými prvky, což se projevilo ve výrocih některých jejích členů [bod 25 a bod 29]. Vyhraněně nacionalismus některých členů vedl až trestnímu stíhání některých z nich (J. S., J. B.), od čehož se podle vyjádření žalované tato distancovala. Soud však přihlédl také k tomu, že v průběhu řízení nebyl ani navržen, ani předložen žádný důkaz o distancování se od těchto tvrzení. Dané soud také dává do souvislosti se zprávou MV ČR o projevech extrémismu za rok 2018 [bod 23] podle které došlo k trestním oznámením na předsedu hnutí Tomio Okamura a poslance R. R. a M. R. M. R. ve vztahu k jejich výrocih na adresu tábora v Letech u Písku. V posuzované věci tak soud dospěl k závěru, že žalobkyně je hnutím, které s vyhraněně nacionalistickými prvky.
40. V další části se soud dospěl k závěru o silném postavení předsedy, když podle stanov, předseda hnutí musí souhlasit s vyloučením člena, nebo s jeho přijetím. Dále pokud jde o vyloučení člena, ve stanovách se nachází výkladově flexibilní ustanovení, podle kterého člen může být z hnutí vyloučen, jestliže poškodil nebo ohrozil dobré jméno a pověst hnutí [bod 16], když se zde nenachází např. demonstrativní výčet, co by se mělo (anebo mohlo) za takové porušení považovat. Poměry vedení autoritativního vedení strany byly předmětem několika článků a to jak na webových stránkách iRozhlas (24. 8. 2018) podle kterého NSS dostal podnět k pozastavení činnosti žalobkyně a jejímu rozpuštění. Po provedeném dokazování soudem konstatováno, že nebylo předloženo rozhodnutí o tomto návrhu, nicméně vzhledem ke skutečnosti, že návrh je z roku 2018 a rozhodováno bylo v roce 2023, soud má za to, že pokud je žalobkyně stále parlamentním hnutím, zřejmě její stanovy, přes (níže uvedený) vůdcovský princip jsou v souladu s demokratickou společností. Dále pokud jde o autoritativní vedení strany je tato otázka řešena v internetovém deníku Forum24 (11. 5. 2021), kde autor článku uvádí, že předseda SPD vytvořil de-facto vnitrostranickou diktaturu a dále v článku ČTK (15. 9. 2022), kde nedemokratičnost vedení strany namítá také její Europoslanec H. B. a nakonec (opětovně) článek deníku Forum 24 (13. 10. 2022). Po zhodnocení jak uvedených článků, tak samotných stanov [bod 16] soud dospěl k závěru, že žalobkyně je stranou vykazující dominantní roli předsedy.
41. Problematika rušení buněk je demonstrována vždy především neúspěchem dané buňky ve volbách [bod 28].
42. Výše uvedené pak soud dává do souvislosti s problematikou hodnotícího soudu a kritického

hodnotícího soudu. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 30 Cdo 608/2007 (či např. dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. 23 Cdo 2395/2018 [C 19467]) **Hodnotící soud** vyjadřuje subjektivní názor svého autora, který k danému faktu zaujímá určitý postoj tak, že jej hodnotí z hlediska správnosti a přijatelnosti, a to na základě vlastních (subjektivních) kritérií. Hodnotící soud nelze jakkoli dokazovat, je však nutné zkoumat, zda se zakládá na pravdivé informace, zda forma jeho prezentace je přiměřená a zda zásah do osobnostních práv je nevyhnutelným průvodním jevem výkonu kritiky, tzn. zda primárním cílem není hanobení a zneuctění dané osoby. Dále podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2011, sp. zn. 23 Cdo 2758/2010, [C 10405] pravdivá informace nezasahuje do práva na ochranu dobré pověsti právnické osoby, ledaže by údaj byl podán takovou formou a v takových souvislostech, že zřekne skutečnost či vyvolává dojem zkreslení skutečnosti, čímž působí difamačně. * V každém konkrétním případě je vždy nezbytné zkoumat intenzitu tvrzeného porušení základního práva na ochranu dobré pověsti, a to v kontextu se svobodou projevu a s právem na informace a se zřetelem na požadavek proporcionality uplatňování těchto práv a jejich ochrany. Zásah do dobré pověsti právnické osoby je dán pouze tehdy, jestliže přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již v demokratické společnosti tolerovat nelze. Dále podle nálezů Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 367/03, [57/2005 USn.] lze obecně konstatovat, že osoby veřejně činné, tedy politici, veřejní činitelé, mediální hvězdy aj. musí akceptovat větší míru veřejné kritiky než jiní občané. Důvod tohoto principu je dvojitý. Jednak se tím podporuje veřejná diskuse o veřejných věcech a svobodné utváření názorů. Co největší bohatost diskuse o věcech veřejných by měla být státní mocí regulována jen v míře nezbytně nutné (srov. čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod). Současně tím stát akceptuje, že jeho mocenský zásah do svobody projevu za účelem ochrany dobrého jména jiných občanů by měl přijít subsidiárně, tedy pouze tehdy, pokud nelze škodu napravit jinak. Škodu lze napravit jinak než zásahem státu, např. užitím přípustných možností k oponování kontroverzním a zavádějícím názorům. Tak lze často minimalizovat škodlivý následek sporných výroků mnohem efektivněji než cestou soudního řízení. Na uvedené pak navazuje nález Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. IV. ÚS 1511/2013 [SR 7-8/2014 s. 252] podle kterého Veřejně činné osoby musejí počítat s tím, že jejich aktivity či projevy budou hodnoceny i nelichotivě. Takovému projevu, i expresivnímu a kritickému, je v zásadě poskytována ochrana ve smyslu čl. 17 LPS a zpravidla nezasahuje do osobnostních práv kritizované veřejně činné osoby. Tato ochrana však nesvědčí např. osobním samoúčelným urážkám, jejichž intenzita není adekvátní ve vztahu ke kritizované skutečnosti; ačkoliv totiž platí presumpce ústavnosti hodnotových soudů, i tyto mají své meze dané nepřiměřenou expresivní formou „zjevně překračující meze slušnosti“.

43. Soud tak u výše uvedeného dospěl k závěru, že na činnost žalobkyně dopadá rozhodnutí Ústavního soudu IV. ÚS 1511/2013. Podle uvedeného rozhodnutí se však nemůže jednat o samoúčelné urážky. Soud tak podrobil použití výrazu „parlamentní fašistické hnutí“ kritickému zkoumání ve všech kontextech. Po zhodnocení kontextů (což je uvedeno výše) dospěl soud k závěru, že již samotné použití celého názvu článku „*Presvědčivých 100 % hlasů dostal při volbě nového předsedy parlamentního fašistického hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury, dosavadní držitel této funkce a jediný kandidát Tomio Okamura.*“ odkazuje právě na jeden ze znaků fašistické strany - silný vůdce (což z filozofického hlediska byl také J. V. Stalin, Sadám Husein nebo Fidel Castro, když o znacích fašismu u uvedených osob lze diskutovat). Samotný článek sám o sobě představuje kritický soud na adresu žalobkyně, když užití názvu „pouze“ zvýrazňuje část problematiky. Soud tak po zhodnocení všech okolností případu dospěl k závěru, že použití výrazu „parlamentní fašistické hnutí“ je v souladu s požadavkem proporcionality.
44. Nad rámec výše uvedeného soud poté co dospěl k závěru, že není na místě žalobě vyhovět z ostatních důvodů, soud také odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. 23 Cdo 327/2021 [R 66/2022 civ.] podle kterého právnická osoba nemá právo na odčinění nemajetkové újmy způsobené (samotným) neoprávněným zásahem do své pověsti podle § 135 odst. 2 o.z. není-li výslovně ujednáno jinak. Tedy pokud by soud dospěl k závěru,

že by z ostatních důvodů bylo na místě žalobě vyhovět, není na místě vyhovět právě z důvodu, že by žalobkyně neměla mít právo na nemajetkovou újmu, když politická strana je také právnickou osobou, byť ve smyslu odlišného zákona (zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích).

45. Na základě výše uvedených skutečností soud dospěl k závěru, že je na místě žalobě vyhovět, a žalobě vyhověl.

VI. Náhrada nákladů řízení

46. Žalovaná byla ve sporu úspěšnou, a proto jí soud podle ustanovení § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen o.s.ř.), proti žalované přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 10 164 Kč. Podle § 9 odst. 3 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“) v platném znění ve vztahu k § 7 AT byla přiznána odměna za 3 úkony právní služby představující

- a. Převzetí věci
- b. Doplnění tvrzení a důkazů dne 8. 12. 2022
- c. Účast na soudním jednání dne 14. 2. 2023

(2 500 Kč x 3 = 7 500 Kč) a

3x režijní paušál jako náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč (celkem 900 Kč), celkem se tak jedná o částku 8 400 Kč.

Dále soud přiznal žalobkyni DPH představující částku 1 764 Kč O lhůtách k plnění bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1 o.s.ř.

Celkem se tak jedná o částku 10 164 Kč

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení. Odvolání se podává u Městského soudu v Praze. O odvolání rozhoduje Vrchní soud v Praze.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost stanovenou vykonatelným rozsudkem, může oprávněný navrhnout soudní výkon rozhodnutí.

Praha 14. února 2023

JUDr. Mgr. Petr Košík, Ph.D.

předseda senátu